

bodssystemet skulde bære Skylden for den forbløffende høje Afsoningsprocent i Finland, men noget *Bevis* for Dagsbodssystemets Evne til at afskaffe Forvandlingsstraffene afgiver Tallene i hvert Fald ikke! I *Sverige* gik Bødeafsoningernes Antal ned fra ca. 13 300 i 1932 til 11 500 i 1933 og 9 400 i 1934. Senere Statistik er mig ubekendt. Man er imidlertid ikke tilfreds med Resultatet og søger nu Lovgivningen om Bøders Inddrivelse og Afsoning reformeret. I *Danmark* er Afsoningsprocenten faldet meget betydeligt siden Tiden før Krigen, sikkert paa Grund af den dyrere Brændevin og større Ædruelighed, idet et overmaade stort Antal Afsoninger finder Sted for Drukkenskabsbøder. Afsoningsprocenten ligger 3—4 pCt. højere i København end i Landet som Helhed og har i København i Aarene 1925—34 holdt sig nogenlunde konstant omkring 11. Paafaldende er det, at Afsoningsprocenten synes nogenlunde upaavirket af gode og daarlige Tider, hvad der tyder paa, at Afsonernes Klientel er en nogenlunde fast Stab af arbejdssky og drikfældige Individider.

Naar Afsoningsprocenten her i Landet som Helhed ligger saa lavt som ved ca. 8 pCt., beror det maaske delvis paa Domstolenes Adgang til at afgøre Bødesager med Advarsel, til Dels vel ogsaa paa, at det Bødeniveau, som af Domstolene lægges til Grund, netop er affasset efter jævne og ubemidlede Folks Standard. Det er rigtigt, som nævnt under Forhandlingerne i Landstinget, at ca. $\frac{1}{7}$ af alle Bødesager afgøres ved Advarsel. At Afsoningsprocenten her i Landet skulde kunne bringes endnu længere ned ved Hjælp af Dagsbodssystemet, anser jeg for aldeles usandsynligt. Et vist Minimum af Bødeafsonere kommer man ikke under.

Til Støtte for Dagsbodssystemet hører man jævnlig paaberaabt „den almindelige Retsbevidsthed“. Jeg har allerede udtalt mig herom i min Afhandling 1921 og har ikke senere ændret Opfattelse. Jeg tror ikke, at der eksisterer nogen almindelig, naturlig Retsbevidsthed, der kræver vort hidtidige Bødesystem afløst af et Dagsbodssystem, men kun en nu og da opdukkende „kunstig“ Retsbevidsthed, naar en Reform af Bødestraffen staar paa Dagsordenen, eller der indtræffer en eller anden opsigtsvækkende Sag som den meget omtalte — i samfundsmæssig Henseende ganske interesseløse — Sag om Dr. Hasselbalchs Sammenstød med en Sporvogn. Aviserne faar da en kærkommen Lejlighed til Enqueten blandt Medborgere, der argumenterer pro et contra ud fra abstrakte Ræsonnementer om „Lighed for Loven“ o. desl.

Ved Straffeloven 1930 blev, som bekendt, indført den Ændring i det hidtidige Bødesystem, at alle i Lovgivningen opstillede Maksimalsatser for Bøder blev afskaffet, for derved at give Domstolene Mulighed for at ramme tilstrækkelig kraftigt, hvor der var Trang dertil, navnlig altsaa ved Erhvervsforseelser o. desl. Mig bekendt har denne Reform ikke givet Anledning til Kritik. En Dommer har meddelt mig, at han var glad for ikke længere ved gentagne haardnakkede Overtrædelser af Politivedtægt at være bundet ved det hidtidige Maksimum paa 100 Kr., og en Sagfører har meddelt mig, at en tysk Forretningsmand, der paatænkte ulovlig Næringsdrift her i Landet, rettede Forespørgsel til ham om, hvor høj en Bøde han kunde risikere, men betakkede sig, da han fik Underretning om, at dansk Lovgivning ikke kendte noget Bødemaksimum. Efter den gamle Næringslov kunde Bøden for første Gang udøvet ulovlig Næring ikke overstige 100 Kr.

Alt i alt maa jeg mene, at der ikke her i Landet er nogen Trang til at indføre et Dagsbodssystem, og jeg kan derfor fuldt ud slutte mig til Justitsminister Steinckes Udtalelse — med Henblik paa en anden Reform — i den af ham omtalte Afhandling i „Juristen“ for 1. Januar d. A., S. 12: „Man skal være forsigtig med Slutninger fra andre Retssamfund og bør i hvert Fald ikke reformere en hjemlig, bestaaende Ordning, medmindre denne har vist følelige Ulemper i Praksis“.

Som det forhaabentlig vil fremgaa af foranstaaende, har det foreliggende Problem efter min Mening ingen politisk — demokratisk eller ikke demokratisk — Karakter. Og jeg forstaar ikke, at Dagsbodssystemet netop er rejst som et *demokratisk* Krav. Forholdet er det, at man nu vil bort fra et System, der ved at have ophævet alle Maksimalsatser for Bøder byder Mulighed for at ramme netop de ondartede, kapitalistiske prægede, undertiden aageragtige Forseelser med ubegrænset høje Bøder, og afløse det af et System, der — bortset fra den ufyldestgørende Ventil i Lovforslagets § 51, Stk. 2, — *nedsætter* Bødernes Maksimumsbeløb til Gerningsmandens Dagsindtægt multipliceret med en eller anden Faktor mellem 1 og 60.

Imidlertid synes Reformen herhjemme at have delt Forkæmpere og Modstandere efter politiske Linier, og det synes *paa Forhaand* afgjort, at Dagsbodssystemet *skal* ind-